

Leeswijzer

Algemeen

Primaire doelgroep van deze begroting is uw gemeenteraad. Daarnaast is het bedoeld Capellenaren, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden, waaronder de provincie Zuid-Holland, inzicht te geven in de beleidsvoornemens en de financiële cijfers over 2024. Documenten van Planning en control zijn digitaal terug te vinden op de site capelleaandenijssel.begrotingsapp.nl.

In 2024 kennen wij de volgende documenten: begroting, voorjaarsnota, najaarsnota en jaarstukken.

- Alle in de begroting genoemde bedragen zijn x € 1.000, tenzij anders aangegeven. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan.
- We noteren een bedrag met een V of een N, waarbij V staat voor 'per saldo voordeel' en N staat voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen. Een N kan zowel hogere lasten als lagere baten betekenen.
- Waar in de tekst geschreven staat 'u' of 'uw' mag u ervan uitgaan dat de gemeenteraad wordt bedoeld.

Hoe is de begroting opgebouwd?

De begroting is opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programmaplan (programma's) en paragrafen. De programma's geven informatie per 'beleidsveld'. De paragrafen geven informatie over de gemeente in zijn geheel en geven diverse dwarsdoorsneden door de programma's heen. Ze zijn bedoeld om de raad een beleidsmatig inzicht te geven in beheersmatige zaken.

Financiële begroting

De financiële begroting bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, het overzicht van incidentele baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen, geprognosticeerde balans en de reserves en voorzieningen. In deze begroting is een overzicht van de investeringskredieten en een kasstroomoverzicht opgenomen. De Financiële begroting bevat een meerjarenraming van 7 jaar.

Autorisatieniveau gemeenteraad

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's, behalve binnen programma's die bestaan uit deelprogramma's. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma's.

Wat staat er in het programmaplan (programma's)?

Het programmaplan is samengesteld uit de volgende 9 programma's:

- Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
- Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3 Economie
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
 - Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)
 - Deelprogramma 5B Openbaar Groen en (openlucht) recreatie
- Programma 6 Sociaal Domein
 - Deelprogramma 6A Sociale Infrastructuur
 - Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)
 - Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke Ondersteuning
 - Deelprogramma 6D Jeugdzorg
- Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu
- Programma 8 Stadsontwikkeling

Ieder programma bestaat uit onderstaande onderdelen:

- In de **missie** staat de overkoepelende programmadoelstelling. De missie laat zien waar het programma over gaat;
- De eerste twee W-vragen zijn: **Wat willen wij bereiken** (doelstellingen) en **Wat gaan wij daarvoor doen** (prestaties/activiteiten). Bij 'Wat willen wij bereiken' geven wij aan welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) wij met het betreffende programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Bij de tweede W-vraag (wat gaan wij daarvoor doen) benoemen wij de specifieke prestaties die in het begrotingsjaar worden geleverd en die bijdragen aan de doelstellingen. Deze hebben wij zo geformuleerd dat de raad kan controleren, tussentijds of via het jaarverslag, of het college de afgesproken prestaties heeft geleverd. Aan de doelstellingen hebben wij eveneens, waar van toepassing, indicatoren weergegeven. Dit betreffen zowel eigen Capelse indicatoren als verplichte landelijke indicatoren.

De landelijke indicatoren zijn vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen directe invloed op. De gegevens van half september 2023 zijn opgenomen. Op de site www.waarstaatjegemeente.nl is een vergelijking met andere gemeenten mogelijk. Wij geven de cijfers van Capelle en Nederland in een grafiek weer. De Capelse indicatoren geven, net als de landelijke indicatoren, een beeld van de reeds gerealiseerde en na te streven prestaties en effecten op de beleidsvelden. Dit zijn echter 'Capelse' indicatoren, omdat ze niet landelijk voorgeschreven zijn. Wij nemen de indicatoren met bron bewonersenquête niet op in deze begroting, omdat de bewonersenquête niet in een even jaar wordt uitgevoerd.

In deze begroting nemen wij bij zowel de landelijke als de Capelse indicatoren ook een verwachtingswaarde of streefwaarde voor het jaar 2024 op. Een verwachtingswaarde staat bij indicatoren waar wij geen directe invloed op hebben (bijvoorbeeld WOZ-waarde) of bij indicatoren waarbij het positief is mocht de uiteindelijke waarde onder de opgenomen waarde komen (bijvoorbeeld voortijdige schoolverlaters). Wij streven bij deze indicatoren meestal naar een zo laag mogelijke waarde, maar hebben een verwachting van deze waarde in 2024 gezien ons beleid. De term streefwaarde zou voor deze indicatoren voor verwarring kunnen zorgen en daarom hanteren wij hier ook de term verwachtingswaarde. In alle andere gevallen spreken wij in deze begroting over streefwaarde.

Voor de Begroting 2025 zijn wij voornemens deze systematiek te evalueren. Diverse niet geactualiseerde cijfers, cijfers die in het geval ervan enkele jaren weinig zeggen en het inmiddels relatief hoge aantal indicatoren is hiervoor een belangrijke aanleiding.

- In de **ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma spelen;
- De **kaderstellende beleidsnota's** zijn kaderstellende beleidsstukken die bij dit programma horen en vastgesteld zijn door uw gemeenteraad. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden;
- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat wij de betrokkenheid van **verbonden partijen** op een programma inzichtelijk maken. De volledige informatie over verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen;
- Per programma treft u de **wijzigingsvoorstellen** aan. Hierbij maken wij onderscheid in onvermijdelijke voorstellen, technische voorstellen en beleidskeuzes. In deze Begroting 2024 hebben wij hier **besparingsvoorstellen** aan toegevoegd;
- **Wat mag het kosten?** Bij de derde W-vraag stelt uw raad de voor het programma benodigde financiële middelen vast. De lasten en baten per programma specificeren wij globaal. In de tabel worden de totale kosten per programma vermeld exclusief en inclusief de mutaties in de reserves. Alle besluitvorming tot en met de voorjaarsnota is verwerkt. Het nieuwe beleid hebben wij hierin inclusief de wijzigingsvoorstellen opgenomen. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan;
- **Analyse verschil Begroting.** Analyse op hoofdlijnen waarin het verschil in raming van het begrotingsjaar met de raming van het voorgaande begrotingsjaar (na wijziging) wordt gepresenteerd;

- In een aantal programma's wordt ook de **subsidieplafonds** weergegeven. In de Algemene Subsidieverordening (ASV) is opgenomen dat uw raad subsidieplafonds in de zin van artikel 4:22 Awb kan vaststellen. Een subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift (subsidieregeling). Dit betekent overigens niet dat deze bedragen ook daadwerkelijk als subsidie worden verstrekt.

Wat staat er in de paragrafen?

De paragrafen zijn een belangrijk element in de begroting. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de informatie over de (meerjaren)begroting. Vrijwel alle paragrafen zijn wettelijk voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De paragrafen vormen de kaders die uw raad ons stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). Uw raad heeft hiermee instrumenten in handen om:

1. de beleidslijnen van de diverse onderdelen van de financiële functie vast te stellen;
2. de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

We hebben de onderstaande paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Wet open overheid;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Lokale heffingen;

Wat staat er in de financiële begroting?

De financiële begroting bevat:

- Overzicht baten en lasten;
- Reservemutaties per programma;
- Overzicht taakvelden per programma;
- Incidentele baten en lasten;
- Algemene dekkingsmiddelen;
- Financiële positie;
- Post onvoorzien;
- Geprognoseerde balans;
- EMU-saldo;
- Kasstroomoverzicht;
- Reserves en voorzieningen;
- Financiering (treasury);
- Vennootschapsbelasting;
- Continueren activiteiten.

Wat staat er in de bijlagen?

De bijlagen worden ter informatie verstrekt aan uw raad. In deze begroting zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- Personele sterke en personeelslasten;
- Reserves en voorzieningen;
- Investeringskredieten;
- Onderzoeksopdrachten.